

Biblij

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok V.

Nr. 2.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 lutego 1928 r.

Redakcja i Administracja:

Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

Pojedyncze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie, ul. Królewska Nr. 1

T R E Ś Ć :

Pozycja	str.
19. Rozporządzenie M. W. R. i O. P. w spr. egzaminu na nauczycieli szkół powszechnych	26
20. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie zajęć ubocznych nauczycieli	27
21. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. nomenklatury szkół powsz.	28
22. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wykonania programów wychowania fizycznego	29
23. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. instruktorów przysposob. wojskowego	30
24. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. zabaw tanecznych młodzieży szkolnej	30
25. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. tygodnika „Iskry“	32
26. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie propagandy wstrzeźliwości od alkoholu	32
27. Okólnik KOSWil. w sprawie zorganizowania K-syj Egzaminacyjnych	33
28. Okólnik K.O.S.Wil. w spr. świąt wyznania staroobrzędowego	33
29. Okólnik K.O.S.Wil. w spr. dodatku ekonom. na żonę, zwolnioną nauczycielkę tymcz.	34
30. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. składania pism w drodze służbowej	34
31. Okólnik K.O.S.Wil. w spr. podpisywania czystopisów	35
32. Okólnik K.O.S.Wil. w sprawie wykluczenia od studjów E. Kicuły	35
33. Okólnik K.O.S.Wil. w spr. unormowania ruchu pieszego	35
34. Rozporządzenie K.O.S.Wil. w spr. Muzeum Pedagogicznego	37
35. Rozporządzenie K.O.S.Wil. w spr. zarządu Muzeum Ped.	38
36. Ogłoszenia urzędowe	39
37. Komunikaty i zawiadomienia	39
38. Ostateczny podział rejonów wizyt. w szkolnictwie średniem	41
39. Ruch służbowy	42
40. Wykaz Okólników K. O. S. Wil. z r. 1927	44
41. Dział nieurzędowy	53

R O Z P O R Z A D Z E N I E

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 6 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 987).

w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864), zarządzam co następuje:

§ 1. Termin przeprowadzenia egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich, o którym mowa w ustępie piątym § 34 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 859), przesuwa się z końca czerwca 1928 r. na koniec czerwca 1932 r. W związku z tem komisje egzaminacyjne, wymienione w ustępie szóstym § 34 powołanego rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r., będą przeprowadzały odnośne egzaminy aż do końca czerwca 1932 r.

Równocześnie podany pod lit. b) w tymże ustępie piątym § 34 wyżej wymienionego rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r ostateczny termin zdawania egzaminu uzupełniającego dla absolwentów Państwowych Kursów Wychowania Fizycznego przesuwa się z końca czerwca 1927 r. na koniec grudnia 1928 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *Dr. Dobrucki.*

Przypisek Red. Wzmiankowany w powyższym Rozporządzeniu odnośny ustęp § 34 rozporządzenia M. W. R. i O. P. z dn. 9 października 1924 r. dotyczy powołania Państwowych Komisji Egzaminacyjnych dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich (Dz. U. M. W. R. i O. P. z r. 1923 Nr 9 poz. 68) oraz dopuszczenia do egzaminu naukowego, na nauczycieli szkół średnich osób, które, aczkolwiek nie mogą się wykazać studjami na wydziale filozoficznym uniwersytetu, jednak ukończyły przed r. 1915 conajmniej sześć klas szkoły średniej, mają trzyletnią praktykę nauczycielską i ukończyły trzyletni kurs dokształcający w instytucjach pedagogicznych, jak również osób, które ukończyły przed końcem r. 1924 trzyletni kurs naukowy, dwuletni kurs pedagogiczny lub dwuletnie studjum pedagogiczne.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dn. 21 listopada 1927 r. L. II-15754/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych
w sprawie zajęć ubocznych nauczycieli.

Art. 32 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z 1-VII 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15-VII 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592), postanawia, że nie wolno nauczycielowi oddawać się takiemu zajęciu ubocznemu, któreby mogło przeszkadzać w spełnianiu powinności nauczycielskich, nie odpowiada powadze stanu nauczycielskiego, albo też mogłoby wywołać uzasadnione przypuszczenia stronniczości lub interesowności. W dalszym ciągu powyższy artykuł zawiera postanowienie, że o każdym ubocznym zajęciu, przynoszącym nauczycielowi korzyści materialne, z wyjątkami wyszczególnionymi w artykule, nauczyciel winien donieść władzy za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego i zaniechać zajęć, które ta władza uzna za niedopuszczalne.

W związku z powyższym Ministerstwo W. R. i O. P. zarządza, jak następuje:

Zezwoleń na uboczne zajęcia należy udzielać wtedy, gdy to zajęcie będzie w sposób niewątpliwy stanowiło składową część naukowej lub naukowo-pedagogicznej pracy nauczyciela i gdy wymiar jego będzie niewielki.

W szczególności należy odmawiać zezwolenia nauczycielom na wykonywanie jakiegokolwiek zawodu wolnego, przynoszącego materialne korzyści, jak: praktyki lekarskiej, farmaceutycznej, kupieckiej i t. p.

Na udzielanie lekcji w zakładach prywatnych należy odmawiać zezwolenia, o ile ilość godzin w tych zakładach wynosi 10 godzin tygodniowo, względnie, łącznie z wymiarem obowiązkowych godzin w szkole państwowej, przekracza ogółem 36 godzin tygodniowo. Należy odmawiać zezwolenia na pełnienie obowiązków urzędnika płatnego w jakiegokolwiek instytucji prywatnej, lub samorządowej, a w szczególności burmistrza, wójta lub komisarza miasta, członka dyrekcji instytucji finansowej i bankowej, związków, kooperatyw i t. p.

Bezwarunkowo nie należy zezwalać na udzielanie lekcji prywatnych lub zbiorowych poszczególnym uczniom szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, lub do której uczeń w przyszłości będzie uczęszczał.

Powyższe rozporządzenie dotyczy tylko nauczycieli objętych ustawą z 1-VII 1926 r., natomiast nie odnosi się do nauczycieli kontraktowych, którzy otrzymali urlop dla pełnienia czynności w rozporządzeniu wymienionych.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z początkiem roku szkolnego 1928-29 t. j. od dnia 1 września 1928 r.

Minister

(—) Dr. Dobrucki.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 grudnia 1927 r. (Nr. I. 22140-27).

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wydziału Oświecenia w Katowicach i Liceum Krzemienieckiego

w sprawie nomenklatury publicznych szkół powszechnych.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządza co następuje:

Na świadectwach, pieczęciach okrągłych i nagłówkowych szyldach oraz wszelkich dokumentach publicznych szkół powszechnych, dopuszcza się jedynie dodatkowe określenia nazwy publicznej szkoły powszechnej:

- 1) stopień organizacyjny szkoły, np. 1-klasowa, 2-klasowa i t. d.
- 2) miejscowość, w której szkoła znajduje się (np. w Tarnowie, Toruniu),
- 3) numer porządkowy szkoły (arabski), o ile jest kilka szkół w jednej miejscowości (np. № 1, № 20),
- 4) zawołanie (np. im. Staszica, im. Konopnickiej),
- 5) język nauczania, o ile nim nie jest język polski,
- 6) o ile szkoła jest dwujęzyczna, dodaje się: z językiem nauczania polskim i ruskim lub polskim i białoruskim,
- 7) określenie: męska, żeńska, — tylko dla szkół 7-klasowych; o ile szkoła 7-klasowa takiego określenia dodatkowego nie ma, znaczy to, że jest szkołą koedukacyjną.

Nazwy więc publicznych szkół powszechnych mogą brzmieć np.:

- „1-klasowa publiczna szkoła powszechna w Borku“,
- „2-klasowa publiczna szkoła powszechna z polskim i ruskim językiem nauczania w Serdycy“,
- „7-klasowa publiczna szkoła powszechna № 3 w Warszawie“,
- „3-klasowa publiczna szkoła powszechna z ruskim językiem nauczania w Gajach“,
- „7-klasowa publiczna szkoła powszechna żeńska im. Konopnickiej w Katowicach“.

Okólnik ten należy wprowadzić w życie możliwie bezzwłocznie; wszelkie inne, dotychczas używane nazwy publicznych szkół powszechnych, winny być zniesione.

Okólnik niniejszy nie dotyczy publicznych szkół powszechnych o szczególnym charakterze (wydziałowe, powszechne wyższe, szkoły ćwiczeń i specjalne).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Dr. Dobrucki.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 10 stycznia 1928 r. L. O. H Fiz. 26/28.

Do p. p. Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum Krzemienieckiego, Naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego w Województwie Śląskiem i p. p. Dyrektorów Departamentów I, II i III.

Instrukcja o wykonaniu programów wychowania fizycznego.

W wykonaniu programów wychowania fizycznego w szkołach polecam stosować następujące zasady:

1) Niedopuszczalne jest zajmowanie czasu przeznaczonego programowo na wychowanie fizyczne innymi lekcjami z wyjątkiem wypadków, w których przygodnie z tych czy innych przyczyn dana lekcja wychowania fizycznego odbyć się nie może.

2) Nie wolno jest przeznaczać na godziny nadobowiązkowe godzin już zajętych przez gimnastykę. Dotyczy to, między innymi, przysposobienia wojskowego, lekcji rytmiki, plastyki lub tańców, które winny mieć wyznaczony czas poza czasem zajęć obowiązkowych, a zatem i gimnastyki. Wyjątek stanowić może przysposobienie wojskowe w szkołach zawodowych, w których wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe są lub będą prowadzone jako jeden łączny przedmiot.

3) Dozwolone jest natomiast wplatanie w lekcje gimnastyki pomiędzy ćwiczenia kształtujące zabaw i gier, płaśów, tańców narodowych oraz walki wręcz w stosunku przewidzianym w zatwierdzonych tokach lekcyjnych.

4) Należy dokładać starań, aby w granicach możliwości nie łączyć podczas gier, zabaw i sportów, a przede wszystkim na lekcjach gimnastyki klas nierównorzędnych i zbyt licznych (ponad 40 uczniów (ennic)).

5) W seminarjach nauczycielskich należy wprowadzić w myśl programu nauki przeznaczać na teorię wychowania fizycznego tylko jedną godzinę tygodniowo (względnie 1 godzinę w ciągu 2 tygodni, jeśli na ćwiczenia gimnastyczne przeznaczono 2 godziny tygodniowo), jednakże od kursu II-go począwszy należy nie tylko wyjaśniać same ćwiczenia, lecz również dawać wskazówki metodyczne podczas prowadzenia lekcji.

Podobnie należy postępować podczas hospitacji IV kursu, przy czym lekcje pokazowe winny się odbywać w różnych klasach szkoły ćwiczeń.

6) Przy prowadzeniu lekcji próbnych przez kandydatów V kursu należy dzielić uczniów jednej klasy na zastępy po 6—8 tak, aby jedną lekcję mogło prowadzić równocześnie 4—6 kandydatów. Da im to sposobność do częstszego ćwiczenia się w prowadzeniu lekcji i wyyskaniu miejsca i przestrzeni. System ten gdzieindziej wypróbowany, uchyla obawy, jakoby poszczególne zastępy wzajemnie sobie przeszkadzały.

7) Dyrekcje szkół położą nacisk na czyste utrzymanie i jak najlepsze urządzenie sal, szatni i boisk, aby przez to stworzyć dla nauczycieli i młodzieży bardziej zachęcające warunki pracy tam zwłaszcza, gdzie się ujawnia dążenie do nadmiernego zwalniania się uczniów z lekcji. Wielką zachętą będą też kąpiele wytryskowe w bezpośrednim zetknięciu z szatnią (nie w szatni), gdzie to jest możliwe, a do czego należy dążyć usilnie.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *Dr. Dobrucki.*

23.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 11 stycznia 1928 r. Nr. O. H. fiz. 32-28.

Do wszystkich Kuratorów Okręgów Szkolnych, Naczelnika Wydz. Ośw. Publ. w Województwie Śląskiem i Wizytatora Liceum Krzemienieckiego

w sprawie kontraktowych instruktorów p. w. zezwolenie dla nauczycieli.

Zezwalam nauczycielom, oficerom rezerwy i podoficerom rezerwy, na zawieranie umów z dowódcami pułków — na ich propozycję — w sprawie objęcia obowiązków kontraktowych instruktorów do prac przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, za uprzednią zgodą dyrektora szkoły i pod warunkiem, że czynności te nie będą kolidowały z normalnymi zajęciami nauczycielskimi.

(—) *Dobrucki*
Minister.

24.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dn. 14 grudnia 1927 r. (Nr. II. 18632/27).

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Województwa Śląskiego oraz Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych średnich typu zasadniczego

w sprawie zabaw tanecznych młodzieży szkolnej.

Wobec wzmożonego w ostatnich latach pędu do zabaw tanecznych, ogarniającego i młodzież szkolną, i oceniając rolę zabawy tanecznej jako stosunkowo nikłego, a w pewnych warunkach wprost szkodliwego czynnika wychowawczego, zarządzam co następuje:

1) Udział młodzieży w zabawach publicznych lub półpublicznych jest kategorycznie wzbroniony.

2) Uczęszczanie na wieczorki taneczne dozwolone jest, jeżeli odbywają się one w domach rodziców uczniów lub uczennic i otoczone są troskliwą opieką starszych. Szkoła winna przytem usilnie starać się o to, aby wieczorki i lekcje tańca nie pochłaniały młodzieży wiele czasu, nie rozstrajały jej normalnego życia, nie przynosiły uszczerbku jej zdrowiu i pracy szkolnej; winna w tym kierunku oddziaływać na rodziców.

3) Zabawy taneczne z udziałem młodzieży obu płci z różnych szkół może organizować u siebie tylko taka szkoła, która rozwija żywą i różnorodną działalność wychowawczą i która odczuwa potrzebę uzupełnienia jej jeszcze jednym — mniej ważnym — środkiem wychowawczym, jakim w odpowiednich warunkach może być i taniec. Szkoła, ograniczająca się wyłącznie lub prawie wyłącznie do nauczania, życiem pozalekcyjnym młodzieży nie zajmująca się wcale, lub zajmująca się niewiele, nie ma prawa organizować zabaw tanecznych.

4) Każda szkoła powinna być bardzo powściągliwa i oględna w organizowaniu zabaw tanecznych, nawet z wyłącznym udziałem młodzieży własnej. W każdym razie zabawy mogą się odbywać wyłącznie w przedzień dnia wolnego od nauki szkolnej.

5) zabawa może odbyć się tylko wtedy, gdy szkoła ma odpowiednią salę, gdy zapewniono opiekę kierownika lub kierowniczkę szkoły, zarządzającej zabawę, opiekę członków jej grona pedagogicznego, wychowawców szkół młodzieży zaproszonej i przedstawicieli gron rodzicielskich, wreszcie przybyłych rodziców.

6) Przyzwoite zachowanie się, obyczajność w toaletach, rodzajach tańca i sposobach tańczenia, oraz równomierne traktowanie zaproszonych danserek obowiązują bezwzględnie uczestników zabawy, która powinna być wzorem dla wieczorków tanecznych pozaszkolnych.

7) Używanie napojów alkoholowych przez kogokolwiek z obecnych na zabawie jest absolutnie niedopuszczalne. Palenie tytoniu dozwolone jest tylko rodzicom i opiekunom, i to w ubikacji, specjalnie na ten cel na czas zabawy przeznaczony.

8) Zabawa kończyć się winna nie później niż o godzinie 12-jej wiecz. Powracająca do domu młodzież żeńska powinna mieć zapewnioną należytą opiekę ludzi dojrzałych: rodziców lub ich zastępców, wychowawców szkolnych, członków rad rodzicielskich.

9) Udział w lekcjach tańców, odbywanych w przedsiębiorstwach koncesjonowanych i u nauczycieli tańców, dozwolony jest wyjątkowo tylko w tym wypadku, jeśli przedsiębiorstwo uzyska zezwolenie na to dyrekcji gimnazjum.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Dr. Dobrucki.

25.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 18.1.1928 r. L. O-1472/28.

Do wszystkich władz i urzędów, podległych Kuratorjum Szkolnego Wileńskiego

w sprawie poparcia tygodnika „Iskry”.

Kuratorjum przypomina treść okólnika z dnia 7 marca 1927 r. L. O-4533/27 (Dz. Urz. Kurat. O. S. W. № 3 z roku 1927) i poleca realizowanie zawartych w nim zarządzeń, celem poparcia pożytecznego wydawnictwa „Iskry”.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
w. z. (—) *L. Kuczewski*
p. o. Naczelnika Wydziału.

26.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 25 stycznia 1928 r. L. 2085-28.

w sprawie propagandy wstrzemięźliwości od alkoholu w szkołach.

Na podstawie pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 stycznia 1928 r. L. O. H. Fiz. 1197-27 w sprawie poparcia akcji propagandy wstrzemięźliwości od alkoholu w szkołach, prowadzonej przez Zarząd Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej, która podobnie jak w latach ubiegłych, urzędza w dniach 1—8 lutego 1928 r. t. zw. „Tydzień Propagandy Trzeźwości” zarządzam:

1) ażeby w miesiącu lutym r. b. w poszczególnych szkołach powszechnych, w ogólnokształcących szkołach średnich, w seminarjach nauczycielskich i ochroniarskich oraz w szkołach zawodowych poświęcono sprawie alkoholizmu jedną pogadankę, lub lekcję szkolną, lub wreszcie wykład wspólny, o ile w danej klasie dotąd podobnych wykładów nie urządzano programowo;

2) zalecam kierownictwu szkół powszechnych organizowanie podobnych wykładów dla rodziców z okazji konferencji z rodzicami w lutym, w marcu lub kwietniu r. b.

3) zalecam, ażeby na konferencjach rejonowych nauczycielskich w tym czasie został poruszony temat: „Dlaczego i w jaki sposób szkoła powinna walczyć z alkoholizmem?” (można się opierać na broszurach pod powyższym tytułem dyr. Duchowicza ze Lwowa).

Wykłady, pogadanki, odczyty powinni wygłaszać przede wszystkim lekarze szkolni tam, gdzie są czynni.

Broszury są do nabycia w składnicy abstynenckiej w Poznaniu (Al. Marcinkowskiego 26).

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski*.

27.

OKÓLNİK

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 4 stycznia 1928 r. L. II—4298/28.

Do dyrekcji gimnazjów państw. i prywatnych w Okręgu Szkoln.
Wileńskim.

w sprawie zorganizowania komisji egzaminacyjnych.

Kuratorjum O. S. Wil. przypomina Dyrekcjom gimnazjów państwowych i prywatnych obowiązek zwrócenia się w myśl § 13 Regulaminu gimnazjalnego egzaminu dojrzałości z dnia 19-XII 1927 r. do Kuratorium o zorganizowanie Komisji Egzaminacyjnych dla uczniów ich szkół na zasadzie § § 3, 4 lub 6. Zechcą Dyrekcje w terminie do końca lutego 1928 r. przedłożyć tu odnośne podania z załącznikami, podaniami w § 13 pod 1) 2) 3) 4).

w z. Nacz. Wydz.

(—) J. Wątorek.

28.

OKÓLNİK

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 25 stycznia 1928 r. (L. O. 1474-28).

Do Panów Inspektorów Szkolnych i Dyrektorów (kierowników) szkół

W sprawie świąt wyznania staroobrzędowego.

Na podstawie upoważnienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 4 stycznia 1928 r. zezwalam na nieobecność w szkole młodzieży wyznania staroobrzędowego w dniach świąt uroczystych tego wyznania, a mianowicie: 11 września — Ścięcie św. Jana, 21 września — Narodzenie N. M. P., 27 września — Podwyższenie Krzyża Świętego, 9 października — Jana Bogosłowa, 14 października — Opatrzność, 21 listopada — Św. Sobór Michała, 4 grudnia — Ofiarowanie N. M. P., 19 grudnia — Św. Mikołaja, 6 i 7 stycznia — Wigilja Bożego Narodzenia, 19 stycznia — Objawienie Pańskie, 15 lutego — M. B. Gromniczej, 7 kwietnia — Zwiastowanie N. M. P., Najświętsze Żmartwychwstanie Pańskie (5 dni), 22 maja — Przeniesienie relikwii św. Mikołaja, Wniebowstąpienie Pańskie (1 dzień), Św. Trójca (1 dzień), Zesłanie Ducha Św. (1 dzień).

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) St. Pogorzelski

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego
Do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim
w sprawie dodatku ekonomicznego na żonę, zwolnioną nauczycielkę
tymczasową.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło, że w razie zwolnienia ze służby tymczasowej nauczycielki szkoły powszechnej, żony nauczyciela, przyznać należy temu ostatniemu dodatek ekonomiczny na żonę od pierwszego dnia najbliższego miesiąca po zwolnieniu jej ze służby, o ile niema innych przeszkód określonych w art. 4 lit. a (ustawy z dn. 9 października 1923 r. Dz. Ust. R. P. № 116 poz. 924). Przysługująca zwolnionej nauczycielce tymczasowej na podstawie art. 69 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli odprawa nie może być uważana za zaopatrzenie w rozumieniu art. 4 lit. a (ustawy uposażeniowej).

Wilno, dn. 19-I-1928 r. L. O-1471/28.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 grudnia 1927 r. Nr. O.Prez. 7291/27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie składanie pism w drodze służbowej.

Niektórzy nauczyciele, obchodząc wyraźny przepis art. 30 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592), wnoszą pisma w sprawach służbowych lub osobistych, dotyczących stosunku służbowego za pośrednictwem swego bezpośredniego przełożonego, a równocześnie *odpis tych pism przesyłają do władz instancji wyższych.*

Ponieważ tego rodzaju postępowanie jest sprzeczne z postanowieniami powołanego artykułu ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli, powoduje niepotrzebną korespondencję między władzami oraz świadczy o braku zaufania podwładnego do bezpośredniego przełożonego, polecam Panom Kuratorom przypomnieć nauczycielstwu obowiązujące w tej mierze przepisy ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli i zwrócić uwagę, że niestosujący się do nich pociągnięci będą do odpowiedzialności służbowej po myśli postanowień art. 74 i następnych tej ustawy.

Minister
 (—) *Dr. Dobrucki.*

31.

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 25 stycznia 1928 roku (L. O-1198-28).

Do wszystkich władz i urzędów podległych.

W sprawie podpisywanie czystopisów.

Zarządzam, by we wszystkich podległych mnie urzędach przestrzegano zasady, że na czystopisie winno być pod podpisem wyraźnie wypisane nazwisko podpisującego.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

32.

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 28 stycznia 1928 r. Nr. O. 3322/28.

Do Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych oraz seminarjów.

w sprawie wykluczenia od studjów *Eljasza Kicuły.*

Na skutek pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 20 stycznia 1928 r. L. I—21746-27, Kuratorium oznajmia, że były uczeń IV kursu państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Samborze, *Eljasz Kicuła*, urodzony 1 sierpnia 1907 r. w Lutowiskach, powiatu samborskiego, religii grecko-katolickiej, nie może być przyjęty do żadnego seminarjum nauczycielskiego, szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej, państwowej lub prywatnej bez osobnego zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P., również nie może być dopuszczony do składania egzaminów nauczycielskich.

Gdyby wyżej wspomniany znalazł się w liczbie uczniów szkoły, należy o tem bezwzględnie donieść Kuratorium.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *J. Małowieski.*
p. o. Naczelnika Wydziału.

33.

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego do Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół położonych na terenie m. Wilna

z dn. 1 lutego 1928 r. (L. O-2535 28)

w sprawie unormowania ruchu pieszego.

Podając niżej wyciąg z rozporządzenia Nr. 8 Pana Wojewody Wileńskiego z dn. 31-V-1927 r. w przedmiocie unormowania ruchu pieszego

w m. Wilnie polecam Dyrekcjom i Kierownictwom szkół zaznajomić z jego treścią młodzież szkolną oraz pouczyć ją o konieczności ścisłego przestrzegania zawartych w tem rozporządzeniu postanowień.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *St. Pogorzelski.*

W Y C I A G

z rozporządzenia Nr. 8 Wojewody Wileńskiego

z dn. 31 V-1927 r.

w przedmiocie unormowania ruchu pieszego w m. Wilnie.

§ 1. Chodniki na ulicach są przeznaczone wyłącznie dla ruchu pieszego, wobec czego surowo jest wzbronione wjeżdżanie na chodniki pojazdem, rowerem, koniem i t. p.

§ 2. Zabrania się noszenia po chodnikach ciężarów lub większych pakunków lub wogóle przedmiotów tamujących ruch względnie zagrażających przechodniom.

§ 3. Każdy znajdujący się na ulicy winien tak się zachowywać, aby z jego powodu nie nastąpiło zatamowanie ruchu ulicznego: kołowego lub pieszego.

§ 4. Za tamowanie ruchu uważane będzie nie tylko zupełne wstrzymanie ruchu, lecz również utrudnianie go pod jakimkolwiek względem.

§ 5. Wszyscy znajdujący się na ulicach winni stosować się:

a) do wszelkich dotyczących ruchu zarządzeń i wskazówek funkcyjnarzuszów Policji Państwowej, których polecenia muszą być niezwłocznie wykonywane, oraz

b) do wszystkich znaków stałych i napisów, regulujących ruch.

§ 6. Ruch uliczny pieszy odbywa się wyłącznie po prawej stronie każdego chodnika.

§ 7. Osoby idące pieszo, korzystać muszą wyłącznie z chodników, a na jezdni mogą wkraczać tylko w razie przechodzenia na drugą stronę ulicy. Nie dotyczy to wypadków przewidzianych w § 8 niniejszego rozporządzenia. Przejścia przez jezdnię dokonać należy jak najkrótszą drogą.

§ 8. Stanie oraz chodzenie wzdłuż jezdni jest pieszym wzbronione. Wyjątek stanowią osoby niosące ciężary, większe pakunki, przedmioty tamujące ruch lub zagrażające bezpieczeństwu, osoby prowadzące zwierzęta lub wózki ręczne, oraz pochody, orszaki i oddziały, które winne się posuwać wzdłuż jezdni tuż przy prawym chodniku.

§ 9. Przechodzić przez jezdnię krokiem przyśpieszonym i zwracając uwagę najprzód na pojazdy nadjeżdżające z lewej, a następnie z prawej strony.

Usłyszawszy nawoływanie lub sygnał ostrzegawczy, należy obejrzeć się w kierunku głosu lub też zatrzymać się, aby dać drogę pojazdowi.

Nie wolno przebiegać przez jezdnię.

§ 10. Tamowanie ruchu pieszego na chodnikach przez zatrzymywanie się w miejscach nieodpowiednich jest wzbronione.

§ 11. Chodzenie w grupach (osobom obok siebie) więcej jak po dwie osoby jest wzbronione. Na wąskich chodnikach należy chodzić tylko pojedynczo.

§ 12. Laski, parasole i t. p. przedmioty należy tak nosić, aby nie przeszkadzały innym względnie nie zagrażały bezpieczeństwu.

§ 13. Zabrania się pozostawianie bez opieki starszych na ulicy dzieci niżej lat 7. Za przekroczenie tego przepisu są odpowiedzialni rodzice, opiekunowie, względnie osoby do tego zobowiązane.

§ 14. Winni przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia ulegną karom, przewidzianym w art. 21 i 22 Ustawy z dnia 7-X 1921 r. (Dz. Ustaw R. P. N. 89 p. 656).

Oprócz tego winni są obowiązani wynagrodzić wyrządzoną szkodę.

34.

ROZPORZĄDZENIE

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 31 stycznia 1928 r. Nr. 3833-28.

W sprawie zatwierdzenia Statutu Muzeum Pedagogicznego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Na podstawie art. 4 p. 1 Ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o Tymczasowym Ustroju Władz Szkolnych zatwierdzam podany w załączniku Statut Muzeum Pedagogicznego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Załącznik — 1.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski*

Załącznik do Nr. 3833-28

STATUT

Muzeum Pedagogicznego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

§ 1. Z dniem 1 lutego 1928 r. powstaje przy Kuratorjum O. S. Wileńskiego Muzeum Pedagogiczne.

§ 2. Zadaniem Muzeum jest gromadzenie wszelkiego rodzaju przedmiotów (z wyjątkiem książek), których zespół służyć może następującym celom:

a) zobrazowanie stanu szkolnictwa wszelkich typów w chwili obecnej i w przeszłości na terenie, objętym przez Kuratorjum Wileńskie,

b) postęp w dziedzinie nauczania i wychowania.

§ 3. Dla osiągnięcia powyżej wymienionych zadań Muzeum Pedagogiczne gromadzić będzie:

- a) widoki i plany budynków szkolnych, oraz innych zakładów oświacie służących,
 - b) widoki, plany, okazy, modele wszelkich mebli, utensylii szkolnych, urządzeń i pomocy naukowych,
 - c) widoki, plany i modele pracowni szkolnych, bibliotek i t. d.
 - d) materiały, dotyczące życia szkolnego we wszelkich przejawach: jak np. plany lekcyj, sprawozdania, druki szkolne, uroczystości szkolne, obchody, przedstawienia, wycieczki, wystawy, popisy i t. d.
 - e) materiały, dotyczące kółek i organizacji uczniowskich, kooperatyw i t. d.
 - f) materiały, dotyczące wychowania fizycznego młodzieży,
 - g) materiały, dotyczące higieny szkolnej i opieki lekarskiej,
 - h) materiały, dotyczące opieki pozaszkolnej, organizacji rodzicielskich, opiek szkolnych, kół przyjaciół szkoły i t. d.
- § 4. Zebrane okazy stanowią własność Państwa.
- § 5. Muzeum Pedagogiczne czerpie środki na utrzymanie i powiększenie zbiorów z darów, dobrowolnych ofiar, oraz ewentualnie zasiłków władz szkolnych.

§ 6. Na czele Muzeum stoi Zarząd, złożony z delegatów Stowarzyszeń Nauczycielskich, wskazanych przez P. Kuratora O. S. W., po jednym delegacie od każdego Stowarzyszenia, oraz z jednego delegata Kuratorjum, który jest przewodniczącym Zarządu.

§ 7. Zarząd odpowiedzialny jest za swe czynności wobec Kuratorjum O. S. W., które przeprowadza kontrolę rachunkowości, inwentarza i t. d.

§ 8. Zarząd pełni swe obowiązki bezpłatnie, natomiast za zgodą Kuratora O. S. W. mogą być angażowani pracownicy płatni dla wykonania czynności związanych z organizacją i prowadzeniem Muzeum.

35.

R O Z P O R Z A D Z E N I E

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 31 stycznia 1928 r. Nr. 11-3832-28.

w sprawie Zarządu Muzeum Pedagogicznego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Zgodnie z § 6 Statutu Muzeum Pedagogicznego Okręgu Szkolnego Wileńskiego ustaliam, że do Zarządu Muzeum wejdą przedstawiciele następujących stowarzyszeń nauczycielskich po jednym od każdego stowarzyszenia: 1) Tow. Naucz. Szk. Wyższych i Średnich, 2) Stowarzyszenie Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie, 3) Związek Zawodowy Nauczycieli Szk. Średnich, 4) Zrzeszenie Nauczycieli Szk. Zawodowych, 5) Chrześ. Nar. Stowarzyszenie Nauczycieli Szk. Powszechnych i 6) Związek Polskiego Naucz. Szkół Powszechnych.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

Ogłoszenia urzędowe.

Państwowa Komisja Egzaminacyjna dla naucz. szkół śred.

Państwowa Komisja Egzaminacyjna w Wilnie dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich ogłasza, że egzaminy dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich (normalne i uproszczone) odbywać się będą corocznie w trzech okresach, jesiennym, zimowym i wiosennym. Okres zimowy egzaminów w roku bieżącym trwać będzie od 5 do 15 marca.

Kandydaci, którzy pragną przystąpić do egzaminów kłauzurowych i ustnych w tym okresie, winni zgłosić się w tym celu na piśmie do Komisji Egzaminacyjnej, w terminie do 25 lutego, składając jednocześnie przepisaną opłatę, która wynosi za egzamin normalny (kłauzurowy i ustny) 50, 40 zł., za egzamin uproszczony 22 zł.

Rozkład i terminy egzaminów będą podane do wiadomości interesowanych drogą ogłoszenia w lokalu Komisji Egzaminacyjnej.

(—) *T. Czeżowski*
Prezes Komisji.

Budowa pomnika I-go Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabrjela Narutowicza w Bielsku na Śląsku.

Grupa Związku Powstańców Śląskich w Bielsku, chcąc uczcić i uwiecznić pamięć I-go Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Gabrjela Narutowicza, postanowiła przystąpić do budowy pomnika w Bielsku.

Komitet budowy pomnika zwrócił się z gorącą prośbą do całego społeczeństwa o poparcie zamierzonego dzieła i rozesłał listy składkowe bezpośrednio do poszczególnych szkół.

Kuratorjum wzywa niniejszem ogół nauczycielstwa do składania datków na cel budowy pomnika.

Zebrane sumy należy przesłać pod wskazanym przez Komitet adresem w terminie do dnia 1 kwietnia 1928 r.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
w. z. (—) *L. Kuczewski*
p. o. Naczelnika Wydziału.

37.

Komunikaty i zawiadomienia.

Rozstrzygnięcie konkursu „Orlego Lotu”.

Prezydjum Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego przyznało następującym Kółom nagrody za działalność krajoznawczą:

Kółu Seminarjum w **Tomaszowie Mazowieckim** nagrodę M. W. R. i O. P. w kwocie 300 zł. za opisy zamków drewnianych przy drzwiach, które wydała Akademia Umiejętności w Krakowie (Prace Komisji Etnograficznej Polskiej Akademji Umiejętności № 5), oraz nagrodę Oddziału Łódzkiego w kwocie 100 zł. za wypełnienie jednego zeszytu „Orlego Lotu” materiałami krajoznawczymi.

Kołom: Gimnazjum im. A. Mickiewicza w **Wilnie** i Liceum w **Krzemieńcu** po 100 zł. z funduszu im. ś. p. St. Sobińskiego za zebranie materiałów krajoznawczych, za wypełnienie jednego zeszytu „Orlego Lotu” i za pracę organizacyjną.

Kołu państwowego Gimnazjum żeńskiego w **Krakowie** 100 zł. z funduszu im. ś. p. St. Sobińskiego za dobrze przygotowaną i rzeczowo opracowaną wycieczkę wzdłuż Dunajca w Pieniny.

Kołu Seminarjum w **Kielcach** nagrodę w kwocie 75 zł. ofiarowaną przez Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego za wypełnienie podwójnego zeszytu „Orlego Lotu”.

Kołom w **Ostrowie, Pruszkowie i Siennicy** wyraża Prezydium Komisji K. K. M. S. uznanie za ich pracę.

W r. 1928 będą również rozdane nagrody Kołom wybitnie i gorliwie pracującym. Do udziału w pracy zapraszamy wszystkie Koła Krajoznawcze, Ludoznawcze, Geograficzne, Historyczne, Przyrodnicze, Fotograficzne i Wycieczkowe. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela prof. Leopold Węgrzynowicz, Kraków, Krowoderska 74, II p.

Nowości wydawnicze.

1) Dr. Jan Żabiński „Atlas Szkicowy Pięciu pozaeuropejskich części świata” r. 1927, str. 36, cena 2 zł. Nakład „Naszej Księgarni”, Warszawa, ul. Widok 22.

2) Romana Lubodziecka „Rośliny pnące i ścielące się” r. 1928, str. 94, cena 2 zł. 80 gr. Nakład „Naszej Księgarni” Warszawa, ul. Widok 22.

3) W opracowaniu M. Małachowskiej „Poradnik w sprawie kształcenia się nauczycieli szkół powszechnych”, r. 1927. Nakład „Biblioteki Centralnej Biura Polskiej Macierzy Szkolnej”. Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7.

Bovet P. Instynkt walki. Psychologja — Wychowanie. Tłumaczyła M. Górską; str. 262 (Biblioteka dzieł pedagogicznych Nr. 13) nakładem „Naszej Księgarni” 1928. Cena 6 zł.

Książka powyższa winna zainteresować szerokie koła nauczycielstwa. Autor, opierając się na materiale, zgromadzonym za pomocą ankiety, przeprowadzonej wśród dzieci w szkołach, przeprowadza analizę instynktu walki u dzieci. W dalszym ciągu swej pracy Bovet zajmuje się różnymi formami przekształcenia instynktu walki i znaczeniem społecznym tego ostatniego. Końcowe rozdziały książki są poświęcone wnioskowi pedagogicznemu, opartym na powyższej analizie. Zadanie wychowawcy, zdaniem autora, polega na dokładnym poznaniu popędu i skierowaniu go ku celom, pożądanym z punktu widzenia społecznego.

Książka Boveta jest pisana niezmiernie interesująco, tłumaczenie bez zarzutu. Papier i druk bardzo dobry.

Zwalczanie gruźlicy.

„Wytwórnica i składnica urządzeń szkolnych i laboratoryjnych „Pomoc Szkolna”, — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 38, posiada serje przezroczy o „Gruźlicy i jej zwalczaniu”. Serja mała obejmuje 20, a duża 30 przezroczy. Cena jednego przezrocza szarego — 1 zł. 20 gr., kolorowego 1 zł. 75 gr.

Hodowla jedwabników.

Kuratorjum zwraca uwagę ogółu nauczycielstwa na artykuł propagandowy w sprawie hodowli jedwabników, umieszczony w „Polsce Zbrojnej“ z dnia 1 grudnia 1927 r. pod tytułem „Wojsko i jedwabniki“.

38.

Ostateczny wykaz podziału rejonów wizytacyjnych w szkoln. średn. na rok 1927-28.

P. p. o. Naczelnika Wydziału, Wizytator WĄTOREK.

Wizytuje:

Gimnazja państwowe:

- a) 1. Gimnazjum Państwowe im. Kr. Zygmunta Augusta w Wilnie;
2. Państwowe Prawosławne Seminarjum Duchowne w Wilnie
3. „ Gimnazjum w Baranowiczach;
4. „ „ w Nieświeżu.

Gimnazja prywatne:

- b) 5. Gimnazjum C. Epsztejna w Wilnie;
6. „ im. T. Czackiego w Wilnie;
7. „ im. J. Kraszewskiego w Wilnie;
8. „ „Wiedza” Szapiry;
9. „ Hebr. Mat. Przyr. „Tarbuth” w Wilnie (j. hebrajski);
10. „ Szulickiej w Baranowiczach;
11. „ T. Szk. Śr. w Stołpcach;
12. „ „Tarbuth” w Baranowiczach;

P. Dr. Zygmunt FEDOROWICZ.

Wizytuje:

Gimnazja państwowe:

- a) 1. Gimnazjum Państwowe im. J. Lelewela w Wilnie;
2. „ „ „ A. J. Czartoryskiego w Wilnie;
3. „ „ „ E. Orzeszkowej w Wilnie;

Gimnazja prywatne:

- b) 4. Gimnazjum Pedagogów;
5. „ T-wa Rozp. Oświaty;
6. Liceum N. Szepowalnikowowej;
7. Gimnazjum Męskie T-wa Rosyjskiego w Wilnie;
8. Gimnazjum Rosyjskie Pościelówowej;
9. „ „ Bykówowej;
10. Liceum C. Szydłowskiej;
11. Gimnazjum Welera w Wilnie;
12. „ Dzięcielskiej w Wilnie;
13. Liceum Filomatów w Wilnie;
14. Mat. Przyr. Ż. C. K. O. w Wilnie;
15. Liceum Wizytek w Wilnie;
16. Liceum Żyd. Gurewiczówny (bez gimnazjum).

P. Dr. TEODOR MIANOWSKI.

Wizytuje:

Gimnazja państwowe:

- a) 1. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Wilnie;
 2. „ „ J. Słowackiego w Wilnie;
 3. „ „ św. Kazimierza w Nowej Wilejce;
 4. „ „ H. Sienkiewicza w Wilejce;
 5. „ „ J. Piłsudskiego w Święcianach;
 6. „ „ Ks. G. Piramowicza w Dziśnie;
 7. „ „ J. Śniadeckiego w Oszmianie;
 8. „ „ Hetm. J. K. Chodkiewicza w Lidzie;
 9. „ „ A. Mickiewicza w Nowogródku;
 10. „ „ T. Kościuszki w Słonimie.

Gimnazja prywatne:

- b) 11. Gimnazjum Jezuitów w Wilnie;
 12. „ Nazaretanek w Wilnie;
 13. „ Archidiecezjalne w Wilnie;
 14. „ Misjonarzy w Wilnie;
 15. „ Cypy Kluczowej w Wilnie;
 16. Liceum Benedyktynek w Wilnie;
 17. Gimnazjum im. Króla Batorego w Druj;
 18. „ „ Unji Lubelskiej w Głębokiem;
 19. „ Magistratu w Lidzie;
 20. „ M. Dworeckiego w Lidzie;
 21. „ Tomasza Zana w Mołodecznie;
 22. „ Żyd. T-wa Szkoły Średniej w Słonimie;
 23. „ Hum. Żyd. C. K. O. w Wilnie;
 24. „ Żyd. Z. Gurewiczówny w Wilnie;
 25. „ Żyd. C. Wygodzkiej w Wilnie;
 26. „ Hum. Hebr. „Tarbuth” w Wilnie;
 27. „ Hebr. Herclija w Wilnie;
 28. „ Hebr. Tuszyja w Wilnie;
 29. „ Hebr. „Tarbuth” w Lidzie;
 30. „ Żyd. Centralnej Organizacji Szkol. w Święcianach;
 31. „ litewskie im. Witolda Wielkiego w Wilnie;
 32. „ rosyjsko białoruskie w Nowogródku;
 33. „ rosyjskie w Wilejce;
 34. „ litewskie w Święcianach;
 35. „ białoruskie im. F. Skoryny w Radoszkowiczach;
 36. „ „ w Wilnie;
 37. „ „ w Klecku.

39.

Ruch służbowy.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Mianowani:

1. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego powierzył rozporządzeniem z dnia 5 stycznia 1928 r. Nr. O. Prez. 31-28 *Wacławowi*

Płużańskiemu, Inspektorowi Szkolnemu w Radomiu, pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r.

2. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianował rozporządzeniem z dnia 31 stycznia 1928 r. Nr. O. Prez. 821-28 *Józefa Wątoraka*, profesora gimnazjum państwowego w Myslenicach, p. o. wizytatora szkół w K. O. S. Wileńskiego, wizytatorem szkół w V stopniu służbowym w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 lutego 1928 r.

3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianował rozporządzeniem z dnia 31 stycznia 1928 r. Nr. O. Prez. 822-28 *Tadeusza Młodkowskiego*, dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Wilnie, p. o. wizytatora szkół w K. O. S. Wileńskiego, wizytatorem szkół w V stopniu służbowym w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

4. Dekretem Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dnia 30 grudnia 1927 r. Nr. O. 38213-27 *Antoni Sielaszuk*, został wyznaczony do służby przygotowawczej w Kuratorjum O. S. Wil. w charakterze kandydata na stanowisko III kategorii w państwowej służbie administracyjnej z ważnością od 1 stycznia 1928 r.

Szkolnictwo powszechne.

Wykaz zmian personalnych nauczycielstwa publ. szkół powszechnych powiatu Postawskiego, zaszłych w ciągu miesiąca grudnia 1927 r.

Mianowani:

1. *Lewandowska Paulina*, z dnia 7.XII.27 r. L. 1-34737-27 Xb, 2 kl. do Siemionowicz, gm. Woropajewskiej, 2. *Kocopejówna Katarzyna*, z dnia 28.XI.27 L. 1-31925-27 Xb, 1 kl. do Łużek, gm. Kozłowskiej, 3. *Nowosielska Jadwiga* z dnia 7.XII.27 L. 1-34735-27 Xb, 1 kl. do Pieszczan, gm. Łuczajskiej, 4. *Proć Irena* z dnia 7.XII.27 L. 1-34739-27 Xb, 3 kl. do Kuropola, gm. Postawskiej.

Przeniesieni:

1. *Lebioda Stanisław*, z dnia 20.XII.27 L. 1-33893 ze Słobód, gminy Żośniańskiej 4 kl., do Mosarza, gm. Kozłowskiej 3 kl., 2. *Mirostawa Padochówna*, z dnia 20.XII.27 L. 1-35906 z Antonowa, gm. Postawskiej 1 kl. do Andronów, gm. Postawskiej 2 kl., 3. *Wardziak Marjan*, z dnia 20.XII.27 L. 1-33892-27 z Mosarza, gm. Kozłowskiej 3 kl. do Słobody, gm. Żośniańskiej 4 kl., 4. *Zaborski Mikołaj*, z dnia 20.XII.27 L. 1-35908-27 z Andron, gm. Postawskiej 2 kl. do Antonowa, gm. Postawskiej 1 kl.

Zwolnieni.

1. *Witewski Hipolit*, z dnia 22.XII.27 L. 1-35982 (wydalony) 31.XII.27 z 2 kl. Charki, gm. Woropajewskiej.

W Y K A Z

okólników, wydanych przez Wydziały Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 1927 roku.

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó ł n i k a
4.I	I—28900-26	W sprawie organizacji kursów wakacyjnych,
„	I—29076-26	w sprawie kwalifikacji nauczycieli szkół powszechnych,
7.I	I—29643-26	przyśpieszenie rozpoznania spraw dyscyplinarnych przez Urzędy Dyscyplinarne,
13.I	I—45-27	w sprawie egzaminów nadzwyczajnych w szkołach powszechnych,
18.I	O—911-27	w sprawie kwalifikacji zawodowych duchownych rzymsko-katolickich,
„	O—913-27	w sprawie potrąceń z uposażeń,
20.I	I—1531-27	w sprawach rachunkowych,
„	O—837-27	w sprawie zwrotu dokumentów nauczycieli państwowych gimn. nadesłanych w związku z wykonaniem art. 97 ustawy emerytalnej,
21.I	I—927-27	w sprawie uprawnień b. nauczycieli szkół cerkiewno-parafjalnych,
24.I	I—823-27	w sprawie badania deklaracji,
26.I	I—1781-27	w sprawie kompetencji zastępców inspektora szkolnego,
„	I—1832-27	w sprawie wykazów kandydatów do komisji kwalifikacyjnych,
28.I	I—1985-27	w sprawie zwrotu podań kandydatów na posady nauczycielskie,
31.I	O—2064-27	w sprawie przekazywania pieniędzy przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
1.II	I—1180-27	w sprawie kursów metodyki pracy oświatowej,
„	I—2252-27	w sprawie nauczycieli znających język litewski,
4.II	I—1836-27	w sprawie wprowadzenia nowego programu nauki w seminarjach nauczycielskich,
8.II	I—2863-27	w sprawie niedopełnienia obowiązku szkolnego,

Data okólnika	Liczba okólnika	Treść okólnika
5.II	O—1968-27	zmiana postanowień § 54 przepisów rach. kasowych o zaliczkach do wyrachowania,
10.II	O—2720-27	w sprawie podawania w nagłówku treści pism,
17.II	II—3640-27	w sprawie odczytu dla młodzieży szkolnej o wartości książek,
18.II	I—3245-27	w sprawie urlopów słuchaczy W. K. N. za zwrotem kosztów zastępstwa,
19.II	I—3922-27	w sprawie instruktorów rzemiosł,
„	I—3730-27	w sprawie załatwienia podań o urlop,
21.II	I—3799-27	w sprawie zwolnienia nauczycielek pomocniczych od egzaminu z rysunku i robót ręcznych,
24.II	I—3901-27	w sprawie urlopowania nauczycieli do Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie,
25.II	I—4192-27	w sprawie stosowania ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli,
28.II	I—4073-27	w sprawie 10 ⁰ / ₀ podwyższenia poborów,
„	I—4155-27	w sprawie zaświadczeń złożenia części egzaminu nauczycielskiego,
1.III	I—4150-27	w sprawie urlopowania słuchaczy II roku wydziału matemat. Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie dla dokończenia studjów,
3.III	I—4804-27	w sprawie egzaminów,
4.III	I—4802-27	w sprawie zmiany w tekście zaświadczeń zakończenia egzaminów częściowego lub uzupełniającego,
5.III	O—4402-27	w sprawie zapisywania do księgi inwent. przedmiotów, za które zapłata uiszcza się ratami,
6.III	I—4341-27	w sprawie języka nauczania religii prawosławnej,
8.III	I—5155-27	w sprawach rachunkowych,
15.III	O—4983-27	w sprawie legitymacyj kolejowych dla nauczycieli w stanie pozasłużbowym,
17.III	I—6198-27	w sprawie urlopów dla nauczycieli szkół powszechnych,
18.III	I—5677-27	w sprawie zakładania metryk szkolnych,

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó ł n i k a
18.III	O - 6197-27	w sprawie należytości za mieszkania służbowe,
„	I—5684-27	w sprawie kwartalnika „Praca ręczna w szkole“,
19.III	I—5687-27	w sprawie wyborów kandydatów do komisji kwalifikacyjnych i ustalania nauczycieli publicznych szkół powszechnych,
23.III	O - 6166-27	w sprawie opłat stemplowych od umów służbowych, zawieranych z urzędnikami kontraktowymi,
24.III	I—3421-27	w sprawie nauczania w wojsku i egzaminów,
„	I—6781-27	w sprawie organizacji kursów prywatnych dla nauczycieli niewykwalifikowanych,
28.III	I—6614-27	w sprawie arkuszy nauczycielskich,
„	I - 6950-27	w sprawie subsydjum dla kursów wakacyjnych,
29.III	I—6932-27	prenumerata „Iskier“ dla seminarjów nauczycielskich,
30.III	I—6287-27	w sprawie wykonania terminu prekluzyjnego egzaminów dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych,
31.III	I—24869-26	w sprawie dopuszczenia nauczycieli szkół powszechnych do składania drugiego egzaminu nauczycielskiego,
„	O—7054-27	w sprawie stosowania art. 36 ustawy z dnia 9.X.23 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych,
1.IV	I—7501-27	w sprawie terminu egzaminów maturalnych w seminarjach,
2.IV	I—5592-27	w sprawie stosowania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli,
„	I—7488-27	w sprawie zapisów i przyjmowania na kursy wakacyjne,
4.IV	I—6053-27	w sprawie uchwalania zatwierdzenia budżetów szkolnych gminnych,
5.IV	I—7772-27	w sprawie gruntów przydzielonych przed wojną na potrzeby wiejskich szkół początkowych,
7.IV	I—7262-26	w sprawie wypełnienia obowiązku szkolnego w prywatnych szkołach powszechnych,

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó ł n i k a
11.IV	I-8445-27	w sprawie wolnych posad,
„	O-8143-27	w sprawie dokumentów wojskowych,
12.IV	O 7875-27	zakup maszyn do pisania przez władze i urzędy państwowe,
15.IV	O 8357-27	w sprawie ewidencji zbędnych mebli,
„	O-8627-27	sposób postępowania z poborowymi; korzystającymi z odroczeń z art. 57 przy opuszczaniu przez nich uczelni,
25.IV	I-9206-27	w sprawie załatwiania podań o koncesje na prywatne szkoły powszechne,
2.V	O-9866-27	w sprawie kształcenia dzieci wychodźców polskich w kraju,
11.V	O-10392-27	w sprawie uczestnictwa młodzieży szkolnej w związku „Polska I. M. C. A“.
25.V	I-12452-27	w sprawie zjazdu delegatów Ognisk Związku P. N. S. P.,
30.V	O-11889-27	w sprawie zaliczenia służby wojskowej do wymiaru uposażenia,
„	O-12556-27	w sprawie ulg kolejowych,
31.V	O-12566-27	w sprawie pisma młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.
„	O-12971-27	w sprawie obchodów szkolnych z powodu sprowadzenia zwłok Słowackiego,
1.VI	O-12194-27	w sprawie niewypłaconych sum z asygnacyj zbiorowych,
„	O-13061-27	w sprawie sprawozdań lekarskich,
3.VI	O-13063-27	w sprawie dnia spółdzielczości,
4.VI	I-13068-27	w sprawie przesunięcia terminu przeszkolenia wojskowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych w r. 1927,
„	O-13594-27	w sprawie teatru szkolnego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
„	O-13595-27	w sprawie czasopism dla młodzieży szkolnej,
„	O-13596-27	w sprawie walki z nadużyciami,

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó ł n i k a
9.VI	O—13597-27	w sprawie czasu w jakim ma być dokonywany wybór podręczników przez Rady Pedagogiczne szkół powszechnych, państwowych szkół średnich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich,
10.VI	I—8624-27	w sprawie zaliczenia pracy nauczycielskiej w publicznych szkołach powszechnych w czasie wojny do wysługi emerytalnej,
15.VI	O—14429-27	w sprawie kwalifikacyj do nauczania religji,
16.VI	I—14560-27	w sprawie terminu zgłoszenia się na kursy języka białoruskiego,
17.VI	I—14234 27	w sprawie kosztów aresztu za niedopełnienie obowiązku szkolnego,
21.VI	O—14885-27	w sprawie wcielenia do formacyj ewidencyjnych półtorarocznych rocz. 1906 i starszych,
„	O—15075-27	w sprawie skali stopni na świadectwach szkolnych.
22.VI	O—15180-27	w sprawie składek na rzecz powodzian Stan. Zjedn. Ameryki Póln.,
24.VI	I—9928-27	w sprawie kwalifikacyj nauczycielstwa prywatnych szkół powszechnych,
30.VI	O—15184-27	w sprawie podpisywania zleceń wypłaty z rach. bieżącego,
1.VII	O—15506-27	w sprawie książki Dr. Karaffa-Korbutta „Higiena publiczna”,
4.VII	O—15203-27	w sprawie powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929,
5.VII	O—16467-27 i 12595-27	w sprawie sprawozdań o liczbie uczniów podlegających opłatom i zwolnionych od opłat,
„	O—16468-27	w sprawie danych statystycznych o ogrodach szkolnych,
7.VII	O—16449-27	w sprawie przechowywania funduszków specjalnych na rachunkach bieżących przez Dyrekcje państw. gimnazjów i szkół zawodowych,
15.VII	I—17181-27	w sprawie egzaminów dla nauczycieli szkół powszechnych,

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó l n i k a
7.VII	O—13463-27	w sprawie zwolnień od cła pomocy naukowych,
19.VII	O—17820-27	w sprawie prowadzenia księgi inwentarzowej,
20.VII	I—13281-27	w sprawie miesięcznych kursów dla nauczycieli, którzy uczeszczaali w r. szk. 1925-26 na roczne studjum polonistyczne w Krakowie,
25.VII	I—16446-27	w sprawie egzaminów nauczycieli, uczących wyłącznie pewnych przedmiotów w szkołach powszechnych,
„	I—16835-27	w sprawie warunków pracy absolwentów kursów białoruskich,
27.VII	O—18305-27	w sprawie regulowania zaliczek na uposażenie,
28.VII	I—18673-27	w sprawie nadesłania sprawozdań statystycznych z egzaminów dojrzałości,
4.VIII	I—18749-27	w sprawie prekluzyjnego terminu egzaminów nauczycieli publicznych szkół powszechnych,
8.VIII	II—19471-27	w sprawie przyjęć do klasy VIII-ej gimnaz.
13.VIII	I—19306-27	w sprawie uposażenia absolwentów Instytutu Wychowania Fizycznego,
16.VIII	I—19962-27	w sprawie nauczycieli zwolnionych w związku z terminem prekluzyjnym,
6.IX	O—22413-27	w sprawie przepisów służbowych o wyjazdach oficerów zagranicę,
„	O—21559-27	w sprawie zwrotu odprawy przez nauczycieli przyjętych ponownie do służby państwowej,
„	O—22422-27	w sprawie sposobu uzyskiwania przez obywateli polskich dokumentów osobistych od władz Z. S. R. R.
22.IX	O—23362-27	w sprawie przyjęcia dzieci wychodźców do szkół w Polsce,
„	O—20389-27	w sprawie filmów krajoznawczych z widokami Polski,
29.IX	O—25219-27	w sprawie zniesienia skorowidzów liczb obcych,

Data okólnika	Liczba okólnika	T r e ś ć o k ó ł n i k a
5.X	O-25029-27	w sprawie wykonania art. 84 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.
6.X	O-25811-27	Ajenca Wydawnicza „Pnieinia” w Katowicach—zamówienia na książki telefoniczne.
7.X	I-26370-27	w sprawie zeznań nauczycieli o posiadanych kwalifikacjach,
10.X	O-26771-27	w sprawie zakupu materiałów piśmiennych,
„	O-27154-27	w sprawie udziału nauczycieli w zjeździe filologicznym,
„	O-22884-27 i 27641-27	w sprawie pretensyj polskich do Niemiec,
11.X	I-18444-27	w sprawie dopuszczania do studjów akademickich słuchaczy państwowych kursów nauczycielskich,
17.X	I 27054-27	w sprawie zmian w uposażeniu,
„	I-27231-27	w sprawie zwrotu kosztów podróży płatników rejonowych,
20 X	O-2882-27 i 20792-27	w sprawie byłych Kuratorów Trzeźwości,
„	O-28822-27 i 8676-27	w sprawie chrabąszcza majowego,
„	O-28823-27 i 10772-27	w sprawie zwalczania wszawicy w szkołach,
„	O-28841-27 i 19146-27	w sprawie zamknięcia rachunków na 1926-27 r. szk.
25.X	O-28215-27	w sprawie opłaty stempowej od poświadczeń własnoręczności podpisów,
27.X	O-29472-27	w sprawie delegata na kurs przeciwalkoholowy,
„	O-29896-27	w sprawie uczczenia prochów Nieznanego Żołnierza przez młodzież szkolną,
„	O-27761-27	w sprawie potrącenia rat miesięcznych z uposażenia służbowego nauczycieli za towary odzieżowe,
28.X	O-29906-27	obchód rocznicy uzyskania niepodległości Państwa Polskiego w dniu 11 listopada,

Data okólnika	Liczba okólnika	Treść okólnika
29.XI	O-29853-27	w sprawie interwencji w Ministerstwie W. R. i O. P.
3.XI	O-30465-27	w sprawie t. zw. „stancij uczniowskich”,
4.XI	O-26243-27	w sprawie przenoszenia nauczycieli chorych na płuca i zniżki godzin dla rekonwalescentów,
„	II-31228-27	w sprawie umieszczania sprostowań w pismach codziennych,
7.XI	O-30271-27	przepisy o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych oraz zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych,
14.XI	O-32083-27	sprawa umundurowania niższych funkcjonariuszów państwowych,
„	O-32322-27 i 29101-27	w sprawie feryj Bożego Narodzenia w bieżącym roku szkolnym,
15.XI	O-32113-27	w sprawie upamiętnienia rocznicy bitwy pod Oliwą,
17.XI	O 26680-27 i 32811-27	w sprawie wyciągu z przepisów dla uczniów,
19.XI	O-32799-27	falszyfikat biletu państwowego 5 zł. z datą 25 października 1926 r.
24.XI	O-33372-27	w sprawie święta książki polskiej,
26.XI	O-33827-27	w sprawie odprawy z art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej,
28.XI	O-34236-27	w sprawie uczczenia pamięci gen. Bema,
4.XII	II-35378-27	w sprawie pracy wychowawczej w szkołach średnich,
9.XII	O-30270-27	w sprawie opłat stemplowych od pełnomocnictw,
10.XII	O-35755-27	powszechna Wystawa Krajowa w 1929 roku w Poznaniu,
10.XII	O-35767-27	uwolnienie od opłat stemplowych,
10.XII	O-35767-27	w sprawie dni wolnych od nauki,
12.XII	O-35768-27	w sprawie lokali dla komisij wyborczych,

Data okólnika	Liczba okólnika	Treść okólnika
12.XII	O—36115-27	w sprawie urzędników państwowych, jako kandydatów na członków komisji wyborczych i instruktorów,
13.XII	O—30464-27	w sprawie portretów Prezydenta Rzeczypospolitej w szkołach,
19.XII	O—37070-27	w sprawie ulg taryfowych na kolejach w pociągach pośpiesznych,
19.XII	O—37209-27 i 25561-27	w sprawie zbiórki na rzecz powodzian,
24.XII	O—37106-27	w sprawie składek na fundusz olimpijski,
20.I	I—17179-27	w sprawie książek szkolnych dla seminarjów nauczycielskich na rok szkolny 1927-28,
12.VIII	O—17979-27	w sprawie propagandy lotnictwa wśród młodzieży szkolnej.

Od Redakcji.

Do niniejszego numeru Dziennika dołącza się „Spis rzeczy rocznika 1927”.

O D E Z W A

Do Nauczycielstwa oraz wszystkich miłośników szkolnictwa w Okr. Szkolnym Wileńskim.

Od dn. 1 lutego b. r, powstało przy Kuratorjum Okr. Szkolnego w Wilnie Muzeum Pedagogiczne, którego zadaniem jest gromadzenie wszelkich przedmiotów, mających zobrazować obecny i przeszły stan szkolnictwa w Wileńszczyźnie, oraz służyć idei postępu tego szkolnictwa.

Potrzeby i pożyteczności tego rodzaju instytucji dowodzić nie trzeba, gdyż jest ona oczywista. Nie wątpimy też, że ogół nauczycielstwa i wszyscy miłośnicy szkolnictwa otoczą nową placówkę kultury życzliwością i okażą jej pomoc.

Z podanego w Dz. Urzęd. K. O. S. W. Statutu Muzeum widać, jakiego rodzaju okazy gromadzone będą w Muzeum. Obecnie zwracamy się do ogółu nauczycielstwa i miłośników szkolnictwa z wezwaniem, aby wszyscy zechcieli nadsyłać do Muzeum posiadane przedmioty, które w rękach jednostek i w rozproszeniu mają najwyżej charakter pamiątek, natomiast zgromadzone i właściwie uporządkowane, mogą stanowić cenny materiał muzealny.

W szczególności pożądane są następujące okazy:

- a) Fotografie i plany budynków szkolnych wszelkich typów, burs, internatów, bibliotek, pracowni klas etc.
- b) Plany lekcyjne i programy naukowe, o ile odchylają się od zwykłych planów i programów państwowych.
- c) Wszelkie materiały, dotyczące życia młodzieży szkolnej, jej organizacji, kółek, kooperatyw etc.
- d) Okazy, pozostałe po wystawach szkolnych.
- e) Materiały, dotyczące obchodów szkolnych, przedstawień teatralnych, etc.
- f) Materiały, dotyczące wycieczek szkolnych, kolonij letnich, etc.
- g) Materiały, dotyczące wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży.
- h) Materiały, dotyczące opiek pozaszkolnych, kół rodzicielskich, tow. przyj. młodzieży.
- i) Materiały, dotyczące pracy oświatowej w okresie niewoli i okupacji.

Nadsyłane okazy kierować należy do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, ul. Wolana 10 w Wilnie, z adnotacją „Muzeum”.

Wszystkie nadsyłane przedmioty należy zaopatrzyć w karteczki z napisem, co przedstawiają, gdzie, kiedy i przez kogo, oraz dla jakiego celu zostały wykonane.

Na fotografiach zbiorowych (na odwrocie) podać należy nazwiska osób w ten sposób: siedzą (wzgl. stoją) w pierwszym, drugim, trzecim, etc. rzędzie od str. lewej lub prawej następujące osoby.

W imieniu Zarządu Muzeum Pedagogicznego
Wilno, 1 lutego 1928 r. (—) *Dr. Z. Fedorowicz* Prezes.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
Ćwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż 1/4 kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

